

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ
ГЕНЕРАЛНА ДИРЕКЦИЯ „ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ“

Управление на кризи в областта на храните, животните и растенията
Хигиена на храните

COVID-19 и безопасността на храните

Въпроси и отговори

8 април 2020 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

1.	РИСК ОТ ЗАРАЗЯВАНЕ ЧРЕЗ ХРАНА.....	3
1.1.	Какъв е рискът от заразяване с COVID-19 от хранителни продукти?	3
1.2.	Като стопански субект в областта на храните мога ли да искам от моите доставчици гаранции по отношение на COVID-19?.....	3
1.3.	Какъв е рискът от заразяване с COVID-19 чрез опаковките на хранителни продукти?	3
2.	ПРОИЗВОДСТВО НА ХРАНИ.....	3
2.1.	Взема ли мерки хранително-вкусовата промишленост за предотвратяване на замърсяването с вируса на храните, които произвежда или разпространява?.....	3
2.2.	Поради противоепидемичните мерки проверките в предприятията за храни за спазване на хигиенните изисквания може да са ограничени. Това застрашава ли безопасността на храните като цяло?	4
2.3.	Какво се случва, ако работник в предприятие за производство на храни се зарази с COVID-19?	5
2.4.	Възможен е недостиг на дезинфектанти за ръце поради проблеми с разпространението. Как предприятие за производство на храни би могло да се справи с това?.....	6
2.5.	Като стопански субект в областта на храните как мога да защита служителите си от заразяване?.....	6
3.	ХРАНИТЕ В МАГАЗИНИТЕ	6
3.1.	Мога ли да се заразя от храни, с които са боравили хора, които може и да са заразени?	6
3.2.	Като търговец на дребно как мога да предпазя себе си и клиентите от заразяване от други лица при посещение на магазина ми?	7
4.	ХРАНИТЕ У ДОМА	8
4.1.	Мога ли да се заразя при консумацията на определени храни?	8
4.2.	Мога ли да направя нещо вкъщи, за да сведа до минимум потенциалния риск от преноса на вируса COVID-19 чрез храните?.....	8
4.3.	А храните за моя домашен любимец? Какъв е рискът домашният ми любимец да се зарази с COVID-19 от своята храна?.....	9
5.	ПРЕПОРЪКИ НА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ	9
6.	ДРУГИ ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ	12

1. РИСК ОТ ЗАРАЗЯВАНЕ ЧРЕЗ ХРАНА

1.1. Какъв е рискът от заразяване с COVID-19 от хранителни продукти?

Независимо от големия мащаб на пандемията, до момента не е докладвано за предаване на COVID-19 чрез консумация на храна. Поради това, както беше посочено от Европейския орган за безопасност на храните¹, няма данни, че храните пораждаат риск за общественото здраве във връзка с COVID-19. Смята се, че основният начин на предаване на COVID-19 е от човек на човек, главно чрез секрети от дихателните пътища, отделяни от заразени хора при кихане, кашляне или издишване.

1.2. Като стопански субект в областта на храните мога ли да искам от моите доставчици гаранции по отношение на COVID-19?

Не. Сертифициране за „незаразен с вируса продукт“ не може да бъде обосновано, тъй като няма данни, че храните пораждаат риск за общественото здраве във връзка с COVID-19. Всяко искане за такива гаранции е непропорционално и следователно — неприемливо.

1.3. Какъв е рискът от заразяване с COVID-19 чрез опаковките на хранителни продукти?

Макар според неотдавнашно проучване² да е установено, че при експериментални условия (например при контролирана относителна влажност и температура) причинителят на COVID-19 (SARS-CoV-2) се запазва до 24 часа върху картон и до няколко дни върху твърди повърхности, като стомана и пластмаса, няма данни, че инфекцията се предава чрез замърсени опаковки, изложени на различни условия и температури в околната среда. Независимо от това, за да се отстранят опасенията, че попаднал върху кожата вирус би могъл премине в дихателната система (например чрез докосване на лицето), следва боравещите с опаковките лица, включително потребителите, да следват указанията на здравните органи относно добрите хигиенни практики, в това число за редовно и старателно измиване на ръцете.

2. ПРОИЗВОДСТВО НА ХРАНИ

2.1. Взима ли мерки хранително-вкусовата промишленост за предотвратяване на замърсяването с вируса на храните, които произвежда или разпространява?

Производството на храни в ЕС винаги е подлежало на строги хигиенни правила, за чието спазване се упражнява официален контрол. Прилагането им е задължително за всички предприятия за производство на храни. Контролът на хигиената, който стопанските субекти в областта на храните трябва да извършват, е насочен към

¹ <https://www.efsa.europa.eu/en/news/coronavirus-no-evidence-food-source-or-transmission-route>

² <https://www.nejm.org/doi/pdf/10.1056/NEJMc2004973?articleTools=true>

предотвратяване на замърсяването на храните с патогени и следователно — и към предотвратяване на замърсяването на храните с вируса COVID-19. Редовното провеждане на обучения в предприятията за производство на храни във връзка с всички тези изисквания е задължително, така че работещите в хранително-вкусовата промишленост да знаят как да спазват хигиената при работа.

Сред добрите хигиенни практики, изисквани на всички етапи от производството на храни, от особено значение са почистването, а когато е целесъобразно — и дезинфекцията на обектите и оборудването за производство на храни между отделните производствени партии, избягването на кръстосано замърсяване на различните категории храни и между храните на различните етапи на процеса (напр. между сурови храни и готвени ястия), спазването на лична хигиена, като например миене и дезинфекциране на ръцете, носенето на ръкавици и маски, когато това се изисква, използването на специални хигиенни дрехи и обувки или оставането на работниците въщи в случай на неразположение.

Освен това в настоящия контекст предприятията за производство на храни следва да ограничат до стриктния минимум външните контакти, напр. с доставчиците или с камионите, като същевременно се спазва дистанция спрямо шофьорите.

2.2. Поради противоепидемичните мерки проверките в предприятията за храни за спазване на хигиенните изисквания може да са ограничени. Това застрашава ли безопасността на храните като цяло?

Макар че официалният контрол е част от веригата за производство на безопасни храни, настоящите ограничения (включително възможното отлагане, въз основа на риска, на някои дейности по официален контрол) не се считат за оказващи влияние върху безопасността на храните, която зависи преди всичко от ангажираността на всички участници в хранителната верига — от фермата до трапезата, като основната отговорност се пада на стопанските субекти в областта на храните. Безопасността на храните се осигурява основно чрез превантивни мерки (добри хигиенни практики). Стопанските субекти в областта на храните трябва да докажат, че тези превантивни мерки винаги се спазват по време на производството и че са ефективни, като извършват проверки и тестване на своя производствения процес и на храните (т.нар. собствен контрол). Те на свой ред подлежат на инспекции от органите за безопасност на храните. Дори когато противоепидемичните мерки може да засегнат реда и условията за извършване на официален контрол, те не засягат безопасността на произведените храни.

В това отношение Комисията прие регламент³, с който на държавите членки се дава възможност да извършват своите дейности по контрол

³ Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/466 на Комисията относно временни мерки за ограничаване на рисковете за здравето на хората, животните и растенията и хуманното отношение към

по начин, съвместим с ограниченията на движението с цел ограничаване на разпространението на COVID-19, и при подходящи гаранции, така че безопасността на храните да не се застрашава. Тези мерки се прилагат за два месеца и след това ще бъдат преразгледани въз основа на информацията от държавите членки.

2.3. Какво се случва, ако работник в предприятие за производство на храни се зарази с COVID-19?

В сектора за преработка на храни са установени специални протоколи за опазване на здравето на работниците. Тези мерки допълват обичайните хигиенни практики във връзка с храните и с безопасността на работниците, като се адаптират към възможностите по места. Сред мерките са социалното дистанциране при работа, поставянето на прегради от плексиглас, когато не може да се спазва дистанция, недопускането на контакт между водачите на камиони и обектите на хранително-вкусовата промишленост, осигуряването на повече дезинфектанти за ръце, работата на смени, така че да се гарантира, че броят на работещите в обекта е сведен до абсолютно необходимия или въвеждането на работа от дома, когато това е възможно. Съгласно действащите понастоящем специални препоръки във връзка с COVID-19 от всяко лице със симптоми за COVID-19 се изисква да си остане вкъщи, за да се предотврати разпространението на вируса.

Дори и в случаите, когато хората може да са се заразили, но (все още) да не са се разболели (асимптоматични носители на вируса), рискът от контакт на вирусни частици с храните е сведен до минимум благодарение на съществуващото законодателство, тъй като всяко лице, работещо в зона за обработка на храни, трябва да поддържа висока степен на лична хигиена, включително като носи подходящо, чисто и при необходимост защитно облекло, и непрестанно да прилага добрите хигиенни практики (редовно миене на ръцете, недопускане на нехигиенно поведение, като кихане или кашляне, при производството или обработката на храни и др.).

Налице са всички основания да се смята, че съществуващите санитарни мерки са също толкова ефективни по отношение на COVID-19, колкото и по отношение на други микробиологични рискове⁴. Освен това по целесъобразност предприятията за храни следва да прилагат допълнителни санитарни мерки, основаващи се на риска, още повече в случай на работник с положителен резултат от тест за наличието на вируса. Тези мерки, в съчетание с факта, че не е известно храните да са източник на зараза, дават увереност за безопасността на производството на храни.

животните при някои сериозни сривове в системите за контрол на държавите членки поради болестта, причинена от коронавируса (COVID-19) (ОВ L 98, 31.3.2020 г., стр. 30).

⁴ https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/Environmental-persistence-of-SARS-CoV-2-virus-Options-for-cleaning2020-03-26_0.pdf

2.4. Възможен е недостиг на дезинфектанти за ръце поради проблеми с разпространението. Как предприятие за производство на храни би могло да се справи с това?

Законодателството на ЕС в областта на безопасността храните изисква от всички стопански субекти в областта на храните да осигурят спазването от работниците на подходящи хигиенни мерки. Това включва често измиване на ръцете със сапун. Когато е необходима допълнителна дезинфекция, средствата трябва да се използват в съответствие с указанията. В случай на недостиг местните органи, отговарящи за безопасността на храните, ще разглеждат поотделно всеки случай и могат да оказват помощ на предприятията за намиране на алтернативни решения, така че безопасността на храните да остане гарантирана. Сред тях може да е използването на алтернативни продукти или осигуряване на по-често измиване на ръцете със сапун.

2.5. Като стопански субект в областта на храните как мога да защита служителите си от заразяване?

Стопанските субекти в областта на храните трябва да обучават служителите си как да използват правилно личните предпазни средства и да им напомнят колко важно е да се спазват инструкциите за лична хигиена и социално дистанциране по време на почивките на работното място.

3. ХРАНИТЕ В МАГАЗИНИТЕ

3.1. Мога ли да се заразя от храни, с които са боравили хора, които може и да са заразени?

Според агенциите за безопасност на храните в държавите членки много малка е вероятността да се заразите с COVID-19 при боравене с храни. Освен това Европейският орган за безопасност на храните посочи, че към настоящия момент няма данни храните да са вероятен източник или път на предаване на вируса⁵.

Понастоящем няма информация дали вирусът COVID-19 може да се задържи върху храните, да оцелее там и да зарази хората. Същевременно към момента няма данни, че храните са източник или преносител на инфекция, но е безспорно, че боледуващите сега хора са се заразили при контакт с други заразени хора.

На теория допирът до храни също би могъл да доведе до индиректно заразяване, точно както всеки контакт със замърсена от инфектирано лице повърхност — дръжка на врата или друго. Ето защо всички следва да спазват препоръките на здравните органи относно миенето на ръцете.

Търговците на дребно са запознати с хигиенните изисквания за работа с храни. Персоналът, който по необходимост борави с храните (напр. при

⁵ <https://www.efsa.europa.eu/en/news/coronavirus-no-evidence-food-source-or-transmission-route>

разфасоване на месо, нарязване на месни или млечни продукти, почистване на риба, опаковане на плодове и зеленчуци), носи ръкавици и ги сменя често или често почиства ръцете си по друг начин.

Потребителите също имат своята роля. Обща добра хигиенна практика е клиентите в магазините да докосват само храната, която възнамеряват да купят, така че да се избегне замърсяването ѝ с евентуални патогени, които може да се намират по ръцете им.

3.2. Като търговец на дребно как мога да предпазя себе си и клиентите от заразяване от други лица при посещение на магазина ми?

Търговците на дребно трябва да се уверят, че обичайните практики по поддържане на хигиената и почистването са съобразени с актуалната ситуация и да осигурят стриктното им спазване, включително чрез ясна комуникация относно правилата за поведение на клиентите във връзка с хигиената. Препоръчително е също така да създадат ред за влизането на външни доставчици на продукти и услуги (почистване и др.).

Тъй като вирусът COVID-19 е устойчив главно върху гладки инертни повърхности, като пластмаса и неръждаема стомана, препоръчително е търговците на дребно да почистват често тези повърхности: такива са например количките за пазаруване или терминалите за касово самообслужване. Необходима е редовна дезинфекция на ръчните кошници за пазаруване в супермаркетите. Търговците на дребно могат също така да приканват клиентите да носят свои чанти за пазаруване.

В съответствие с изискванията на много власти и със съветите на здравните органи, търговците на дребно следва да осигурят безопасно разстояние между клиентите, например чрез маркиране на пода на определени интервали и ограничаване на броя на хората, които по едно и също време се намират в магазина. Търговците на дребно могат също така да препоръчват на клиентите да използват количките за пазаруване, за да спазват дистанция.

Дегустациите на храни за целите на промоционални кампании следва да се избягват.

При наличие на достатъчно запаси търговците на дребно могат да обмислят поставянето на дезинфектанти за ръце или на кърпички за дезинфекция на входа и/или дори раздаването на ръкавици за еднократна употреба⁶, ако в магазините хората трябва да докосват неопаковани хранителни продукти (например плодове или зеленчуци). Търговците на дребно, които предоставят санитарни средства, трябва да настояват клиентите да ги използват, а в случая на ръкавиците за еднократна употреба — и да ги изхвърлят на подходящите места.

⁶ При правилно използване ръкавиците допринасят и за защитата на плодовете и зеленчуците в магазина от заразяване при докосване от клиентите. В някои държави членки използването на ръкавици за еднократна употреба в зоните за плодове и зеленчуци в супермаркетите е въведено отдавна и се радва на подкрепата на клиентите.

Ако е необходимо обслужване лице в лице и не е възможно да се поддържа безопасно разстояние между хората, се препоръчва поставянето на стъклена или плексигласова преграда между касиерите и клиентите (например на касите), както и насърчаване на плащането с дебитни/кредитни карти, за предпочитане — безконтактни, вместо плащане в брой. Препоръчва се също така периодично почистване на ПОС терминалните устройства за плащане, както и на транспортните ленти на касиерите.

4. ХРАНИТЕ У ДОМА

4.1. Мога ли да се заразя при консумацията на определени храни?

Според агенциите за безопасност на храните в държавите членки много малка е вероятността да се заразите с COVID-19 при боравене с храни. Освен това Европейският орган за безопасност на храните посочи, че към настоящия момент няма данни, че храните са вероятен източник или път на предаване на вируса COVID-19⁷.

Понастоящем няма информация дали вирусът COVID-19 може да се задържи върху храните, да оцелее там и да инфектира хората. Независимо от големия мащаб на пандемията обаче, до момента не е докладвано за предаване на COVID-19 чрез консумация на храна. Поради това няма доказателства, че храните пораждаат риск за общественото здраве във връзка с COVID-19.

Смята се, че основният начин на предаване на COVID-19 е от човек на човек, главно чрез секрети от дихателните пътища, отделяни от заразени хора при кихане, кашляне или издишване.

4.2. Мога ли да направя нещо вкъщи, за да сведа до минимум потенциалния риск от преноса на вируса COVID-19 чрез храните?

Да.

На първо място особено важно е старателно да измивате ръцете си (вж. ръководството на ECDC за ефикасно измиване на ръцете⁸) със сапун и топла вода преди и след пазаруване, тъй като така ще предпазите както себе си, така и околните.

Също толкова важно е стриктно да спазвате в кухнята си хигиенните правила, с които обикновено се предпазвате от хранителни отравяния.

Съхранявайте правилно храната си (всякакви контакти между храните, които се консумират сурови, и готвените ястия трябва да се избягват), отстранявайте външната опаковка преди да приберете храните за съхранение (например картонените опаковки, когато има и вътрешна пластмасова опаковка), като същевременно запазвате важната информация, като срок на годност.

⁷ <https://www.efsa.europa.eu/en/news/coronavirus-no-evidence-food-source-or-transmission-route>

⁸ <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/poster-effective-hand-washing>

Системно измивайте плодовете и зеленчуците с чиста вода, особено ако няма да ги готвите (COVID-19 загива при термична обработка).

Предотвратявайте заразяване чрез кухненските прибори и съдове (ножове, чинии и др.), като внимателно ги измивате с почистващ препарат между използването им за различни хранителни съставки.

Спазвайте инструкциите за готвене (време, температура) за храните, които са предназначени за консумация след термична обработка.

Мийте ръцете си с топла вода и сапун, преди да започнете да подготвяте или готвите храната, както и след като сготвите ястията.

Хладилникът и кухненските повърхности следва да се почистват по обичайния начин, макар и по-често.

Не бива поради предпазните мерки срещу COVID-19 да забравяте класическите правила за избягване на хранително отравяне при готвене в домашни условия, които са все така валидни и предпазват от хранителни заболявания, които биха натоварили допълнително здравните заведения.

4.3. А храните за моя домашен любимец? Какъв е рискът домашният ми любимец да се зарази с COVID-19 от своята храна?

За храните за домашни любимци е валидно същото, което и за храните за консумация от човека — не е докладвано за предаване на COVID-19 на животни чрез консумация на храна (вж. точка 1.1 по-горе). Тази оценка е в сила и за фуражите за селскостопански животни. Както и при храните за консумация от човека, много малка е вероятността да се заразите с COVID-19 при боравене с храни за домашни любимци. Препоръките във връзка с боравенето с опаковки с храни за домашни любимци са същите, като за боравенето с всяка друга опаковка (вж. точка 1.3 по-горе).

5. ПРЕПОРЪКИ НА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ

Австрия

<https://www.bmlrt.gv.at/land/produktion-maerkte/coronavirus-landwirtschaft.html>

<https://www.sozialministerium.at/Informationen-zum-Coronavirus/Coronavirus---Aktuelle-Maßnahmen.html>

<https://www.wko.at/service/aussenwirtschaft/coronavirus-wirtschaftskammer-als-anlaufstelle.html>

<https://www.bmlrt.gv.at/wasser/nutzung-wasser/wasserversorgung/coronavirus-lebensmittel-und-wasser.html>

Белгия

<https://www.info-coronavirus.be/>

<http://www.afsca.be/professionnels/publications/communications/coronavirus.asp>

България

https://www.mzh.government.bg/media/filer_public/2020/04/06/vprosi_i_otgovori_new_11_06_04_2020_303b4mb.doc

<https://www.mh.government.bg/bg/informaciya-za-grazhdani/informaciya-otnosno-noviya-koronavirus-2019-ncov/>

http://www.babh.government.bg/bg/Page/ukazanie_kym_biznesoperatorite/index/ukazanie_kym_biznesoperatorite/COVID19%20Указан
<http://corhv.government.bg/?cat=28>
<http://www.babh.government.bg/userfiles/files/covid-19/%20%D0%BA%D1%8A%D0%BC%20%D0%B1%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B5%D1%81%20%D0%BE%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B8%D1%82%D0%B5%20%D0%B2%20%D1%81%D0%B5%D0%BA%D1%82%D0%BE%D1%80%20%E2%80%9C%D0%A5%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%B8.doc>

Хърватия

<https://www.hzjz.hr/priopcenja-mediji/pitanja-i-odgovori-o-bolesti-uzrokovanoj-novim-koronavirusom/>
[https://vlada.gov.hr/?id=28862&pregled=1&datum=Fri%20Feb%2028%202020%2018:03:29%20GMT+0100%20\(Central%20European%20Standard%20Time\)](https://vlada.gov.hr/?id=28862&pregled=1&datum=Fri%20Feb%2028%202020%2018:03:29%20GMT+0100%20(Central%20European%20Standard%20Time))
<https://zdravlje.gov.hr/koronavirus-i-mjere-prevencije/4952>
<https://www.koronavirus.hr/>

Кипър

<https://www.pio.gov.cy/coronavirus>
<https://www.pio.gov.cy/coronavirus/en/index.html>

Чехия

Телефонен номер в Чехия за обаждания във връзка с COVID-19: 1212
<https://koronavirus.mzcr.cz/>
<http://www.szu.cz/>
<https://www.bezpecnostpotravin.cz/covid-19-informace-doporuceni-hygienicka-opatreni-bezpecnost-potravin.aspx>
<https://www.mvcr.cz/clanek/coronavirus-informace-mv.aspx>
<https://www.szpi.gov.cz/docDetail.aspx?docid=2264030&docType=ART&nid=13139> .

Дания

[https://www.foedevarestyrelsen.dk/Leksikon/Sider/Coronavirus-\(COVID-19\).aspx](https://www.foedevarestyrelsen.dk/Leksikon/Sider/Coronavirus-(COVID-19).aspx)

Естония

<https://www.terviseamet.ee/et/uuskoroonaviirus>
<https://vet.agri.ee/et/uudised/viiruse-tokestamise-juhised-toidukaitlejatele-ja-loomapidajatele>
<https://www.kriis.ee/en/basic-needs-food-medicinal-products-cash-communications-electricity-heating-and-fuel>

Финландия

<https://www.ruokavirasto.fi/teemat/koronavirus-covid-19/> (на фински език)
<https://www.ruokavirasto.fi/sv/teman/coronaviruset-covid-19/> (на шведски език)

Франция

<https://www.anses.fr/fr/content/coronavirus-alimentation-courses-nettoyage-les-recommandations-de-1%E2%80%99anses>
<https://www.anses.fr/fr/content/covid-19-pas-de-transmission-par-les-animaux-d%E2%80%99C3%A9levage-et-les-animaux-de-compagnie-0>
<https://agriculture.gouv.fr/covid-19-faq-alimentation-securite-sanitaire-et-protection-animale>
<https://agriculture.gouv.fr/covid-19-informations-sur-les-secteurs-du-ministere-de-lagriculture-et-de-lalimentation>

Германия

https://urldefense.com/v3/https://www.bfr.bund.de/en/can_the_new_type_of_coronavirus_be_transmitted_via_food_and_objects_-244090.html ;!DOxrgLBm!T1tzipFXL4D6DtXOLBLiGgTNWW9CMqZAjiP1SRFgquiLELax7JqQPt4-rxHgr4oO06gbv9iU\$
<https://www.bmel.de/DE/Ministerium/Texte/corona-virus-faq-fragen-antworten.html>

Гърция

<http://www.efet.gr/index.php/el/enimerosi/deltia-typou/news-other-cat/item/4912-trofima-kai-koronoios-mas-rotate-sas-apantame>
<http://www.efet.gr/index.php/el/enimerosi/deltia-typou/news-other-cat/item/4904-enimerosi-katanaloton-kai-epixeiriseon-trofimon-o-neos-koronoios-sars-cov-2-ta-trofima-ta-metra-profylaksis>
<http://www.efet.gr/index.php/el/enimerosi/deltia-typou/news-other-cat/item/4906-anavoli-ekpaideftikon-programmaton-epitheoriton-kai-eksetaseon-xeiriston-trofimon>
<http://www.efet.gr/index.php/el/enimerosi/deltia-typou/news-other-cat/item/4907-anastoli-aftoprosopis-synallagis-me-to-koino>
<http://www.efet.gr/index.php/el/enimerosi/deltia-typou/kiroseis-cat/item/4909-anastoli-ypoxreosis-pliromis-prostimon>
<https://eody.gov.gr/wp-content/uploads/2020/03/covid-19-asfali-trofima.pdf>

Унгария

<https://koronavirus.gov.hu/>
<https://portal.nebih.gov.hu/koronavirus>

Ирландия

<https://www.fsai.ie/faq/coronavirus.html>

Италия

<http://www.salute.gov.it/portale/nuovocoronavirus/dettaglioFaqNuovoCoronavirus.jsp?lingua=italiano&id=228#4>

Латвия

<https://www.zm.gov.lv/partikas-un-veterinarais-dienests/statiskas-lapas/covid-19-aktualitates?id=19855#jump>
[COVID-19 up-to-date information on the website of Ministry of Agriculture \(LV\)](#)
[COVID-19 info and helpline on the website of Cabinet of ministers \(EN\)](#)
[Order of the Minister for Agriculture No. 39 of Republic of Latvia Regarding Additional Regulations for the Handling of Food during the Emergency Situation Adopted 20 March 2020 \(EN\)](#)
[Order of the Minister for Economic Affairs No 1-6.1/2020/55 \(LV\)](#)
[Cabinet Order No. 103 of Republic of Latvia On Declaration of the Emergency Situation Adopted 12 March 2020 \(EN\)](#)

Литва

<https://vmvt.lt/aktualu-verslui-karantino-metu>

Люксембург

<https://securite-alimentaire.public.lu/fr/consommateur/ConseilConsommateur/CORONAVIRUS-Questions-reponses.html>
<https://securite-alimentaire.public.lu/fr/consommateur/ConseilConsommateur/CORONAVIRUS-Questions-reponses/covid19-livraison-domicile.html>
<https://securite-alimentaire.public.lu/fr/professionnel/Coronavirus-SARS-CoV-2-questions-reponses.html>
<https://securite-alimentaire.public.lu/dam-assets/fr/publications/link-liste/professionnel/F-183-00-professionnels.pdf>
<https://securite-alimentaire.public.lu/dam-assets/fr/publications/link-liste/general/F-182-CORONAVIRUS-SARS-CoV-2.pdf>

Малта

<https://deputyprimeminister.gov.mt/en/environmental/Pages/Home-Page.aspx>
<https://agriculture.gov.mt/en/vrd/Pages/home.aspx>

Нидерландия

<https://www.nvwa.nl/nieuws-en-media/actuele-onderwerpen/corona>
<https://www.rivm.nl/coronavirus/covid-19>
<https://www.rivm.nl/coronavirus/covid-19/vragen-antwoorden>
<https://www.voedingscentrum.nl/nl/thema/coronavirus-voeding.aspx>

Полша

<https://gis.gov.pl/aktualnosci/qa-dotyczace-zywnosci-i-koronawirusa/>
<https://www.wetgiw.gov.pl/inspekcja-weterynaryjna/zalecenia-dla-producentow-zywnosci-w-zwiazku-z-koronawirusem>

Португалия

<https://covid19estamoson.gov.pt>
<https://www.asae.gov.pt/espaco-publico/destaques/pode-o-novo-tipo-de-coronavirus-ser-transmissivel-atraves-da-comida.aspx>
<https://www.portugal.gov.pt/pt/gc22/comunicacao/noticia?i=covid-19-regras-para-uma-alimentacao-segura&fbclid=IwAR36I7WzkZ5p39aOX-linxmrQ7PH8AOPcUNUDGHfNeY1NUcNom4Vt1m3yd8>
<https://www.sns.gov.pt/noticias/2020/03/20/covid-19-orientacoes-na-area-da-alimentacao>
<https://nutrimento.pt/noticias/covid-19-orientacoes-na-area-da-alimentacao/>
<https://nutrimento.pt/activeapp/wp-content/uploads/2020/03/Alimentac%CC%A7a%CC%83o-e-COVID-19.pdf>

Румъния

<http://www.ansvsa.ro/wp-content/uploads/2020/03/Recomandari-ANSVSA-COVID-19.pdf>
<http://www.ansvsa.ro/wp-content/uploads/2020/03/Recomandari-fermieri-v2.pdf>
<http://www.ansvsa.ro/blog/recomandari-privind-aplicarea-unor-masuri-suplimentare-pentru-reducerea-riscului-de-contaminare-cu-covid-19-la-nivelul-unitatilor-de-vanzare-cu-amanuntul/>
<http://www.ansvsa.ro/wp-content/uploads/2020/03/Recomandari-ANSVSA-pentru-operatori-si-consumatori.pdf>
<http://www.ms.ro/>

Словакия

http://www.uvzsr.sk/index.php?option=com_content&view=article&id=4132:covid-19-zavery-z-ustredneho-krizoveho-tabu-sr-povinnos-nosenia-ruok-na-verejnosti-zatvorenie-obchodov-v-nedeu-vyleneny-nakupny-as-pre-seniorov-a-pod&catid=250:koronavirus-2019-ncov&Itemid=153
<http://www.svps.sk>
<https://www.uksup.sk/sk/covid-19>

Словения

<https://www.gov.si teme/koronavirus/>
<https://www.nijz.si/sl/koronavirus-2019-ncov>

Испания

<https://www.mscbs.gob.es/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/nCov-China/home.htm>
http://www.aecosan.msssi.gob.es/AECOSAN/web/noticias_y_actualizaciones/noticias/2020/coronavirus.htm

Швеция

<https://www.livsmedelsverket.se/livsmedel-och-innehall/bakterier-virus-parasiter-och-mogelsvampar/1/coronavirus>

6. ДРУГИ ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ

Европейски център за профилактика и контрол върху заболяванията (ECDC)

<https://www.ecdc.europa.eu/en/novel-coronavirus-china/questions-answers>

ЕОБХ

<https://www.efsa.europa.eu/fr/news/coronavirus-no-evidence-food-source-or-transmission-route>

Исландия

[FAQ: COVID-19 and foodstuff](#)

[FAQ: COVID-19 and animals](#)

<https://www.covid.is/english>

<https://www.covid.is/sub-categories/food-pets-and-animals>

<https://www.covid.is/categories/what-is-ban-on-public-events>

Норвегия

[Utbrudd av koronavirus | Mattilsynet](#)

Международно бюро по епизоотии

<https://www.oie.int/fr/expertise-scientifique/informations-specifiques-et-recommandations/questions-et-reponses-sur-le-nouveau-coronavirus2019/>

Швейцария

<https://www.blv.admin.ch/blv/de/home/das-blv/auftrag/one-health/coronavirus.html>

<https://www.blv.admin.ch/blv/fr/home/das-blv/auftrag/one-health/coronavirus.html>

<https://www.blv.admin.ch/blv/it/home/das-blv/auftrag/one-health/coronavirus.html>

Обединено кралство

<https://www.gov.uk/government/publications/covid-19-guidance-for-food-businesses/guidance-for-food-businesses-on-coronavirus-covid-19>

Световна здравна организация (вж. Les êtres humains peuvent-ils contracter la COVID-19 à partir d'une source animale? (Могат ли хората да се заразят с COVID-19 от източник животно или продукт от животински произход?))

<https://www.who.int/fr/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/advice-for-public/q-a-coronaviruses>